

Hacettepe’li Profesörlerin Bilgi Yönetimi Alanına Bilimsel Katkıları

Scientific Contributions of Hacettepe Professors to the Field of
Information Management

Hatice İnci ÖNAL**, Meltem DIŞLI***

Öz

Bilişim teknolojileri ve “modern” kütüphane yöntemleri Hacettepeli profesörlerin – İlhan Kum, Nilüfer Tuncer, Tülin Sağlamlı, Adil Artukoğlu, İrfan Çakın, Ahmet Çelik, Gülbün Baydur – aktif ve bilimsel çalışmalarıyla Türkiye’ye gelmiştir. Hacettepeli profesörler özellikle Türkiye’deki kütüphane hizmetlerinin tanıtılması, gelişmesi ve profesyonelleşmesinde etkili olmuşlardır. Bu makale, hocalarımızın Türkiye’de kütüphanecilik bilimine, dokümantasyon çalışmalarına ve bilgi yönetimine lider ve meslektaş olarak getirdiklerini ortaya çıkarmaktadır. Hacettepeli profesörler, mesleki ve kişisel sorunlarda birbirlerine danışmakla birlikte, kurumlarının üst düzey liderleri ve bilim insanları olarak birbirlerini desteklemişlerdir. Genelde birlikte çalışarak Türkiye’de kütüphanelerin yaygınlaşmasını ve meslekten kütüphanecilerin görev yapmasını sağlamışlardır. Türkiye’deki kütüphanelerin bütünleşmesine ve devlet desteği almalarına temel dayanaklar hazırlamışlardır. Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği’nin kurucu üyeleri olarak Türkiye’deki ve dünyadaki kütüphanecilere profesyonel bir destek sistemi oluşturmakla kalmayıp, ayrıca International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) ve Türk Kütüphaneciler Derneği’nde de aktif çalışmışlardır. Yayınları, raporları ve araştırma makaleleri, Türkiye’deki ve dünyadaki meslektaşları gibi yıllar boyunca gerçekleştirdikleri mesleki çalışmalarının yanı sıra geniş kapsamlı görüşlerinin ve faaliyetlerinin kanıtlarını sunmaktadır.

Anahtar sözcükler: Hacettepe Üniversitesi; Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü; İlhan Kum; Nilüfer Tuncer; Tülin Sağlamlı; Adil Artukoğlu; İrfan Çakın; Ahmet Çelik; Gülbün Baydur.

Abstract

Information technologies, and “modern” library methods, arrived in Turkey with the active and scientific works of Hacettepe professors; İlhan Kum, Nilüfer Tuncer, Tülin Sağlamlı, Adil Artukoğlu, İrfan Çakın, Ahmet Çelik, Gülbün Baydur. They were particularly influential in the introduction, growth, and professionalization of library services in Turkey. This article will explore their relationship as leaders and colleagues during the early years of library science, documentation and information management in Turkey. Hacettepe professors frequently consulted one another on professional and personal questions, supporting each other as senior leaders and scientists of their institutions. Often working together, Hacettepe professors promoted libraries throughout Turkey and provided them with formally trained librarians. They have helped the libraries in Turkey to be integrated and established the foundations for government support. They contributed to creating a professional support system for librarians in Turkey and the world as cofounders of the University and Research Librarians’ Association and were also active in the International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA), and Turkish Library Association. Like their colleagues in Turkey and all over the world, their publications, reports and research articles provide evidence for their wide knowledge and the activities they have accomplished.

** Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi, onal@hacettepe.edu.tr

*** Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi, meltem.disli@hacettepe.edu.tr

Key words: Hacettepe University; Department of Information Management; İlhan Kum; Nilüfer Tuncer; Tülin Sağlamtunç; Adil Artukoğlu; İrfan Çakın; Ahmet Çelik; Gülbün Baydur.

Giriş

Bilimin doğası felsefe, tarih, sosyoloji, psikoloji, matematik, fizik ve kimya gibi bilimin çeşitli çalışma alanlarını bir araya getirir. Temel amacı bilgi ile kullanıcıyı buluşturan kütüphanecilik, bilgi ve belge yönetimi konuları bilimsel düşünceyi temel almakla kalmamış, bilim dallarıyla ve teknolojiyle bütünleşirken sürekli değişime uğramıştır. Bilim nedir, nasıl işler, nasıl öğretilir, sosyal ve kültürel alanların bilime etkileri nelerdir gibi sorulara yanıt arayan bilim adamları kendi uzmanlık alanlarına önemli katkılarda bulunurken, yaşamı bilgiyle bütünleştirmişlerdir. Bilimin toplumları olumlu yönde etkilemesiyle bilimsel düşünce biçimleri geniş halk kitlelerine yayılacak, bilimin özellikleri kavranacak, problem çözme becerileri kazandırılacak, sorgulayan ve bilgi öğrenme isteği duyan öğrencilerin yetişmesine imkan tanınacaktır.

Türkiye’de de Bilgi ve Belge Yönetimi bölümleri Kütüphanecilik Bölümü olarak 1925’lerde başlamıştır. Bilgi ve Belge Yönetimi bölümlerinin güncel kalması, teknolojik ve toplumsal değişimlere ayak uydurması ve çağın gerektirdiği şekilde eğitim vermesinde kuşkusuz ki Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünün katkıları çoktur. Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünün kuruluşundan itibaren tüm öğretim elemanları değişime açık olmuş ve verilen eğitimin sürekli güncel kalmasını sağlamışlardır.

Bu çalışmada önce Bilgi Yönetimi bölümlerinin Dünyada ve Türkiye’de geçirdiği tarihsel süreç, ardından Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü tarafından verilen eğitim anlatılmıştır. Bölümümüzün tüm öğretim elemanlarının hem bölüme, hem de Bilgi Yönetimi alanına pek çok katkısı olmuştur. Ancak bu çalışma profesörlüğünü Hacettepe Üniversitesi’nden alıp 2017 tarihi itibarıyla emekli olan hocalarımızı kapsamaktadır. Hacettepeli Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü profesörlerinden İlhan Kum, Nilüfer Tuncer, Tülin Sağlamtunç, Adil Artukoğlu, İrfan Çakın, Ahmet Çelik ve Gülbün Baydur araştırmamızın kapsamında yer almıştır. Hacettepeli profesör hocalarımızın bilim alanımıza katkılarından örnekler sunulmuştur.

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Eğitiminin Tarihsel Gelişimi

Başlangıçta kütüphanecilik ve arşivcilik anabilim dalları olarak eğitim veren Bilgi ve Belge Yönetimi bölümleri tarihte pek çok kez değişikliğe uğramıştır. Bu değişimlerin sebebi kütüphanecilik ve arşivcilik alanlarının teknolojiyle doğrudan ilişkili olması ve verilen hizmetlerle toplumsal bilgi gereksinimlerinin karşılanması isteğidir. Geleceğin bilgi profesyonellerini yetiştiren bölümler sürekli toplumun nabzını tutmuş ve eğitim programlarını güncellemişlerdir.

Üniversite düzeyinde kütüphanecilik eğitimi ilk olarak 19. yüzyılın sonlarında başlamıştır (Tonta, 2012a, s. 227). Amerika Birleşik Devletleri’nde bulunan Columbia Üniversitesi’nde 1887 tarihinde ilk kütüphanecilik okulu açılana kadar kütüphanelerde eğitimler verilmiştir (Tonta, 2012a, s. 232). Yaklaşık yüz yıl boyunca çok fazla değişime uğramayan kütüphanecilik bölümleri bilgi ve iletişim teknolojileri geliştikçe ders programlarına yeni dersler eklemeye başlamışlardır. Ancak en köklü değişiklikler 1970’lerde kişisel bilgisayarların yaygınlaşması ve kütüphane hizmetlerinde bilgisayarların kullanılmasıyla olmuştur. Teknolojinin bilgi hizmetlerinde kullanılması arşivcilik ve kütüphanecilik alanlarını birbirlerine yakınlaştırmış, 1940’larda tarih bölümlerinin altında yer alan arşivcilik eğitim-

leri 1970’lerde kütüphanecilik bölümleriyle bütünleşmiştir (Cox, Yakel ve Wallace, 2001’den aktaran Baydur ve Külcü, 2007, s.26).

1960’larda sadece “kütüphanecilik okulları” varken, 1986’da kütüphanecilik okullarının %54’ünde hem “kütüphane” hem de “bilgi” terimlerinin yer aldığı, 1998’de ise bazı okulların adında artık “kütüphane” kelimesini kullanmadıkları görülmektedir (Crowbold, 1999). Amerika Birleşik Devletleri’nde ve İngiltere’de de 1990’lı yıllardan itibaren bölümler eğitimde kütüphanecilik yerine bilgiye odaklanmaya başlamışlardır. 1997’de kütüphaneciliğe ağırlık veren bölümlerin çoğu kapanmıştır (Um ve Feather, 2007, s. 262). 2000’lerde Web 2.0 ile birlikte internet ve bilgi teknolojilerinin insan hayatının bir parçası olması tüm dünyada kütüphanecilik bölümlerinde içerik ve isim değişikliğine sebep olmuştur. İsim değişiklikleri bu alanın sadece basılı bilgi kaynaklarıyla sınırlı olmadığını, her ortamdaki bilgi erişimi sağlayacak bilgi profesyonelleri yetiştirdiğini göstermesi açısından önemlidir.

Türkiye’de Bilgi ve Belge Yönetimi bölümleri benzer aşamalardan geçmiştir. 1924 yılında John Dewey’nin hazırladığı rapordan sonra yurtdışına kütüphanecilik eğitimi almak üzere gönderilenler, döndükten sonra mesleki kurslar vermişlerdir (Çakın, 2005, s.9). Adnan Ötügen’in verdiği kurslardan sağlanan başarılar, 1954-1955 akademik yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde “Kütüphanecilik Enstitüsü”nün kurulmasına ve Türkiye’de ilk üniversite düzeyinde kütüphanecilik eğitiminin başlamasına neden olmuştur (Çakın, 2005, s.11; Tonta, 2012a, s.243). İstanbul Üniversitesi’nde 1963, Hacettepe Üniversitesi’nde 1972, Marmara Üniversitesi’nde 1987’de, Atatürk Üniversitesi’nde 1994 yılında bilgi ve belge yönetimi bölümleri açılmıştır (Tonta, 2012a, s. 243).

Başlangıçta sadece kütüphanecilik eğitimi verilen bölümlerde daha sonra arşivci ve dokümantasyon uzmanı yetiştirmek amacıyla ilgili dersler verilmiştir. Zamanla verilen derslerin yetersiz kalmasıyla bölümler “kütüphanecilik”, “arşivcilik” ve “dokümantasyon-enformasyon” olmak üzere üç anabilim dalında eğitim vermeye başlamışlardır. Üç anabilim dalında eğitim vermek için gerekli öğretim elemanı sayısının yetersiz kalması ve mezunların aynı işlerde çalışabiliyor olması anabilim dallarındaki farklılıkları ortadan kaldırarak yeniden tek bölümde eğitim verme kararı alınmıştır. 2002 yılında bu bölümler ve anabilim dalları isimlerini genelde “Bilgi ve Belge Yönetimi” olarak değiştirmişler, anabilim dallarını birleştirmişler ve ders programlarını güncellemişlerdir.

Bilginin öneminin her geçen gün artması Bilgi ve Belge Yönetimi bölümlerine önem kazandırmış ve sayısını artırmıştır. Günümüzde ilk kurulan Ankara, Hacettepe, Marmara, İstanbul ve Atatürk üniversiteleri ardından 2010 yılından sonra Çankırı Karatekin, Kastamonu, Yakın Doğu, Yıldırım Beyazıt ve İstanbul Medeniyet Üniversitelerinde bilgi profesyoneli yetiştirilmektedir. Ayrıca henüz öğrenci almaya başlamamış olan Adana Bilim ve Teknoloji, Akdeniz, Bartın, Bozok, Fatih Sultan Mehmet, Gümüşhane, İzmir Katip Çelebi, Karabük, Kafkas üniversiteleri de sayıldığında 2017 yılı itibariyle toplamda on dokuz üniversitede Bilgi ve Belge Yönetimi bölümü bulunmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Eğitimi

Hacettepe Üniversitesi 1972 yılında “Kütüphanecilik ve Dokümantasyon Enstitüsü” adıyla Prof. Dr. İlhan Kum tarafından kurulmuş ve 16 öğrenci ile eğitime başlamıştır (Çakın, 2005, s. 13). Bölümün altyapısını Prof. Dr. İlhan Kum’un “Türkiye’de Kütüphanecilik Eğitimi” adlı doktora tezi oluşturmaktadır (Çakın, 2000, s.5). Bölümün ilk akademik programı İlhan Kum, Nilüfer Tuncer, Adil Artukoğlu, Thomas Minder, Benjamin Whitten ve Phyllis Lepon Erdoğan tarafından hazırlanmıştır. Ayrıca bölümün kurulmasında ve ders programının hazırlanmasında Ankara Üniversitesi’nin tecrübelerinden yararlanılmış ve öğretim elemanlarının da çok fazla katkısı olmuştur (Atılğan, 1999, s. 148).

Diğer bölümlerde lisans eğitimini alan kütüphanecilerin daha ileri düzeyde eğitim almaları, konu uzmanı ve problem çözücü kütüphaneciler olmaları amaçlarıyla eğitime yüksek lisans seviyesinde başlanmış, ayrıca ilk kez farklı bölümlerden mezun olanlara kütüphanecilik eğitimi alma imkanı sunulmuştur (Tuncer, 2007, s.14). Öğretim üyesi yetiştirmek amacıyla da doktora programı açılmıştır. O dönem ODTÜ harici üniversitelerde yalnızca araştırma görevlilerine doktora eğitimi verilirken, Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümünde araştırma görevlisi olmayanlara da doktora eğitimine katılma imkanı sağlanmıştır (Tuncer, 2007, s.15). Böylece sadece Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü için değil, diğer üniversitelerin Bilgi ve Belge Yönetimi bölümleri için de öğretim elemanları yetiştirilmiştir.

Lisansüstü programla eğitimine başlayan Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü, diğer bölümlerden gelen mezunların altyapı eksikliği olması ve yüksek lisans programına yeterli bulunmaması üzerine kendi bünyesinde lisans eğitimi verme kararı almıştır (Tuncer, 2007, s.16). Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü lisans düzeyinde ilk öğrencilerini 1974 yılında almıştır. Bölümü diğer kütüphanecilik bölümlerinden ayıran özelliklerden bazıları programında İngilizce hazırlık olması, Psikoloji, Bilim Tarihi, İstatistik gibi derslerin ilgili bölümlerin öğretim elemanlarından alınması, bazı dersleri öğrencilerin diğer bölümlerden alarak hizmet vereceği grupları çekirdekten tanınmasının sağlanmasıdır (Tuncer, 2007, s.16). Programın ilk yıllarında kütüphanelerin nadir eser koleksiyonları dikkate alınarak Fransızca, İngilizce ve Almanca gibi Batı dillerinin yanı sıra Osmanlıca, Farsça ve Arapça dersleri de verilmiştir (Sağlamtunç, 1982, s.71).

Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümünde “arşivcilik” dersleri seçmeli ders olarak verilmiştir (Baydur ve Külcü, 2007, s.29). Ancak arşivcilik eğitimi için yalnızca seçmeli dersler yeterli kalmamış, 1993-1994 öğretim yılında “Kütüphanecilik”, “Arşivcilik” ve “Dokümantasyon-Enformasyon” olmak üzere üç anabilim dalında eğitim vermeye başlanmıştır (Çakın, 2012, s. 270).

90’lı yılların sonlarına doğru bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler üç anabilim dalının birbirine yakınlaşmasına, aralarında farklılıktan çok benzerliklerin olmasına ve eğitimin bilgi merkezleri veya bilgi kaynakları yerine bilginin kendisine odaklanmasına yol açmıştır. Bu sebeple lisans programında yeniden düzenlemeler yapılmış, dersler ve içerikler değiştirilmiştir. Ayrıca bölüm adının kütüphanecilik olması diğer anabilim dallarını kütüphaneciliğin alt dalı gibi göstermesi bazı sorunlara yol açmıştır (Çakın, 2007, s.20). Hacettepe Üniversitesi Yükseköğretim Kurulu’na üç anabilim dalının “Bilgi ve Belge Yönetimi” adıyla tek bir program olarak yeniden düzenlenmesi önerisini sunmuş ve 2002-2003 öğretim yılında diğer üniversitelerde de uygulanmak üzere kabul edilmiştir.

Lisans programının adı “Bilgi ve Belge Yönetimi” olarak değiştirildikten sonra 2005-2006 yılında lisansüstü programlarda değişiklik yapılmıştır. Sadece kütüphanecilik ağırlıklı derslerin verildiği lisansüstü programlarda arşivcilik, dokümantasyon-enformasyon ve bilgi teknolojilerini de içine alan bir program oluşturulmuştur (Çakın, 2007, s.22).

2008-2009 öğrenim yılında öğrencilerin derslerle ilgili görüş ve önerileri alınmış, staj yapılan kurum temsilcileri ile toplantı yapılmıştır (Tonta, 2012b, s.297, 298). Öğrenciler ve kurum temsilcilerinin de önerileri dikkate alınarak yeniden düzenlenen ders programı 2011-2012 öğretim yılında birinci sınıflara uygulanmaya başlamıştır. Yeni ders programında çoğunlukla seçmeli derslere yer verilerek öğrencilerin ilgi alanlarına göre ders almaları sağlanmış ve 20 iş günü olan staj süresi uzatılarak dördüncü sınıf bahar döneminde haftanın 3 iş günü staj yapılmasına karar verilmiştir.

2011 yılından beri İktisat Bölümü ile karşılıklı çift anadal ve 2012 yılından beri Bilgisayar Mühendisliği Bölümü ile karşılıklı yan dal programı yürütülmektedir.

2017 yılında altı profesör, üç doçent, bir doktoralı öğretim görevlisi, iki uzman, iki doktoralı araştırma görevlisi ve dördü ÖYP’li olmak üzere dokuz araştırma görevlisi bulunan Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü 1972 yılından beri ders programını ve ders içeriklerini teknolojik gelişmelere paralel olarak sürekli güncellemiştir. Günümüzde dünyada sayılı üniversitenin kabul edildiği “Bilgi Okulları Örgütü” (iSchools) üyesidir. 2005 yılında kurulan iSchools’a 27 Mart 2015 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü de üye olmuştur.

iSchools’a üye olmak için aktif araştırmalar yürütmek, doktora programları ile geleceğin araştırmacılarını yetiştirmek, dijital bilginin artmasına paralel olarak eğitim programlarını güncellemek gerekmektedir. Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü iSchools’a üyeliği kabul edilen Türkiye’deki tek bölümdür.

Dünyada 65 okulun kabul edildiği iSchools’a kabul edilmemizin bölümümüze birçok yararı vardır. Öncelikle bölümümüzün öğretim elemanları, mezunları ve öğrencileri en iyi kütüphanecilik okullarının yer aldığı bir örgütün parçası olmuşlardır. Öğretim elemanlarımız çalışmalarında diğer üye okullardaki araştırmacılarla daha fazla işbirliği yapabilecek, öğrenci ve öğretim elemanlarımız diğer okullarla daha kolay değişim programlarından yararlanabilecek, bölümümüzün çalışmaları daha büyük kitlelere duyurulabilecek, ayrıca bölümümüzün üniversite ile ilişkilerinin de iyileşmesini sağlayacaktır.

Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümüne Katkıda Bulunan Hocalarımız

Öğretim üyelerinin eğitim ve öğretim; bilimsel araştırma; bulunduğu coğrafyadaki toplumun bilinçlenmesini sağlamak üzere üç temel görevi bulunmaktadır (Ortaş, 2004, s.11). Hocalarımıza ait biyografilerin sunulmasının ardından gerçekleştirilen temel görevlerden örnekler verilmiştir.

Prof. Dr. İlhan Kum

Prof. Dr. İlhan Kum Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü’nün kurucusu ve onursal başkanıdır. Burdur Tefenni’de 3 Nisan 1927’de doğmuş ve üniversiteye kadar eğitimlerini Ankara’da tamamlamıştır. 1945 yılında Ankara Atatürk Lisesi’nden mezun olduktan sonra Boğaziçi Üniversitesi o zamanki adıyla Robert Koleji’nde Mühendislik Fakültesi’ne başlamıştır. Bir yıl sonra sağlık sorunlarından dolayı Ankara’ya dönmek zorunda kalmıştır. Robert Koleji’nde geçirdiği bir yıl içinde İngilizcesini geliştirmiş ve kütüphanecilik konusunda gözlemler yapmıştır.

Ankara’ya döndükten sonra Siyasal Bilgiler Fakültesi’nde görev yaparken hem Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi’nde Adnan Ötügen’in yürüttüğü, hem de Lawrence S. Thompson’ın Milli Kütüphane’de açtığı kütüphanecilik kurslarına devam etmiştir. Thompson’ın desteği ve yönlendirmesi ile 1952 yılında Kentucky Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümüne başlamıştır. 1955 yılında mezun olana kadar Kentucky Üniversitesi Kütüphanesinde çalışmıştır. Lisans derecesini aldığı yıl yüksek lisansa başlamış ve 1957’de yüksek lisans programını bitirmiştir.

1959 yılında Ankara’ya dönmüş ve Ankara Amerikan Haberler Merkezi’nde Türk Amerikan Dernekleri Koordinatörü olarak görev yapmıştır.

8 Ekim 1959 tarihinde de Prof. Dr. Eren Kum ile evlenmiştir.

1960 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kütüphanesi’nde Müdür Yardımcısı olarak görev yaparken Prof. Dr. İhsan Doğramacı ile tanışmıştır. Doğramacı, Prof. Dr. İlhan Kum’a daha sonra Hacettepe Üniversitesi olacak olan Ankara Üniversitesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Enstitüsü’nde

modern bir tıp kütüphanesi kurmasını teklif etmiştir. Bu teklifi kabul eden Kum, 31 Ağustos 1961 tarihinde yeni görevine atanmıştır.

Prof. Dr. İlhan Kum Hacettepe Üniversitesi'nin kurulmasında da aktif olarak yer almıştır. 1967 yılında Hacettepe Üniversitesi kurulduktan sonra da kütüphanedeki görevine devam etmiştir. Kütüphane daha sonra kurulan üniversite kütüphanelerine örnek olmuştur. Prof. Dr. İlhan Kum Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü'nü kurmuş ve Bölüm Başkanı olarak görev yapmıştır.

1970 yılında “Türkiye’de Kütüphanecilik Eğitimi” başlıklı doktora tezini bitirmiş ve bu tez Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümünün kuramsal alt yapısını biçimlendirmiştir. 1975 yılında “Türkiye’de Tıp Kütüphaneleri” tezi ile doçent, 1980 yılında profesör olmuştur.

1992 yılında emekli olan Prof. Dr. İlhan Kum 3 Ocak 2001 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

Tablo 1. Prof. Dr. İlhan Kum’un Bilgi Yönetimi Alanına Bilimsel Katkıları

Eğitim ve öğretim	Bilimsel araştırma	Bulunduğu coğrafyadaki toplumun bilinçlenmesini sağlamak
Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü’nü kurmuştur.	Doktora tezi: “Türkiye’de Kütüphanecilik Eğitimi”	Hacettepe Üniversitesi’nin kurulmasına katkıda bulunmuş ve Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü’nü kurmuştur.
Doktora tezi ile Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü’nün kuramsal altyapısını oluşturmuştur.	Doçentlik tezi: “Türkiye’de Tıp Kütüphaneleri”	Türk Kütüphaneciler Derneği, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği ve International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) çalışmalarına önemli katkıları olmuştur.

Prof. Dr. Mehmet Adil Artukoğlu

1938 yılında Diyarbakır’ın Ergani ilçesinde doğmuştur. İlkokul, ortaokul ve lise eğitimini Elazığ’da tamamlamıştır. 1958-1960 yılları arasında Piyade Yedek Subay okuluna devam etmiş ve askerlik görevini tamamlamıştır. 1960 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümüne kaydolmuş, 1964 yılında hazırlamış olduğu lisans tezi Emily Dean ödülüne layık görülmüş ve bölümden birincilik derecesiyle mezun olmuştur. 1964 yılında Ankara Üniversitesi, Hacettepe Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültesi’nde asistan olarak göreve başlamıştır. 25 Mart 1966 ve 2 Kasım 1966 tarihleri arasında Amerika’da Northeastern ve Boston Üniversitelerinde sağlık kurumları yönetimi, anatomi, tıbbi terminoloji, muhasebe, tıbbi dokümantasyon ve elektronik bilgi işlem konularında eğitim görmüştür. 4 Şubat 1967 ve 11 Mart 1967 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri, İsveç ve İngiltere’de bilgisayarların sağlık kurumlarında kullanımlarına ilişkin incelemelerde bulunmuştur. Ardından Türkiye’ye dönerek Hacettepe Üniversitesi Hasta Dosyaları Arşivleri’ni yeniden kurmuş ve düzenlemiştir. Hasta ve yaralıları ait dokümanların en yeni sistem ve etkin yöntemlerle toplanmaları, düzenlenmeleri ve hizmete sunulmaları konusunda çalışmıştır ve

Türkiye’de ilk defa Dünya Sağlık Örgütü tarafından hazırlanan Uluslararası Sınıflama Sistemini ve Renkli Dosyalama Sistemini Hacettepe Üniversitesi hasta dosyaları arşivinde kullanmıştır. 1969 tarihinde Tıbbi Dokümantasyon bilim dalında doktora diplomasını almıştır. 1969-1973 tarihleri arasında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde Tıbbi Dokümantasyon alanında öğretim görevlisi olarak çalışmıştır. Doçentlik çalışmalarını tamamladıktan sonra 22 Aralık 1973 tarihinde Sağlık İdaresi Yüksek Okuluna tıbbi dokümantasyon doçenti olarak tayin edilmiştir.

17 Mayıs 1981 tarihinde sağlık kurumları yönetimi profesörü olmuştur.

1982-1983 tarihleri arasında, Suudi Arabistan’ın Cidde Kentinde bulunan King Abdul Aziz Üniversitesi’nin daveti ve Hacettepe Üniversitesi’nin görevlendirmesi üzerine bu üniversitede kütüphane ve dokümantasyon merkezinin otomasyonu çalışmalarında bulunmuştur. 1983-1984 yılları arasında Riyad’da ki Saudi Arabian National Center for Science and Technology’de tıbbi araştırmalara katkı sağlamak üzere Amerika Birleşik Devletleri’ndeki bilgi bankalarından bilgi taraması yapılması çalışmalarında bulunmuştur. Türkiye’ye döndükten sonra Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü’nde ve Sağlık İdaresi Yüksekokulu’nda öğretim üyesi olarak görev yapmıştır.

Artukoğlu kuruluşundan itibaren Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Tıbbi Dokümantasyon Bölüm Başkanlığı ve 1997-1999 yılları arasında Sağlık İdaresi Yüksekokulu Müdürlüğü görevlerinde bulunmuştur. Ayrıca Türk Kütüphaneciler Derneği Ankara Şubesi’nde uzun yıllar Yönetim Kurulu üyeliğinde bulunmuştur.

21 Mart 2005 tarihinde emekliye ayrılan Prof. Dr. Artukoğlu tıbbi dokümantasyon, tıbbi terminoloji, kütüphane tarihi ve kütüphaneler arası işbirliği derslerini vermiştir.

Tablo 2. Prof. Dr. Mehmet Adil Artukoğlu’nun Bilgi Yönetimi Alanına Bilimsel Katkıları

Eğitim ve öğretim	Bilimsel araştırma	Bulunduğu coğrafyadaki toplumun bilinçlenmesini sağlamak
Tıbbi dokümantasyon, tıbbi terminoloji, kütüphane tarihi ve kütüphaneler arası işbirliği derslerini vermiştir.	Tıbbi terminoloji konusunda kitapları vardır.	Türkiye’de ilk defa arşivlerde Uluslararası Sınıflama Sistemi ve Renkli Dosyalama Sistemlerini kullanmıştır.
	Kütüphaneler arası işbirliği alanında doktora tezi hazırlamıştır.	Tıbbi sekreterlik mesleğinin tanıtılması ve sağlık kuruluşlarında bilgi sistemlerinin kullanılması konularında katkı sağlamıştır.
	Uluslararası sistemlerin Türkiye hasta arşivlerinde kullanılması üzerine kitaplar yayınlamıştır.	Türk Kütüphaneciler Derneği, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği ve International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) çalışmalarına önemli katkıları olmuştur.

Prof. Dr. Nilüfer Tuncer

Prof. Dr. Nilüfer Tuncer 1955 yılında Ankara Kız Lisesinden mezun olduktan sonra Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü'ne başlamıştır. Branş eğitimine devam ederken İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nün derslerini de almıştır ve “1950-1955 yılları arasında yayımlanmış çeviri çocuk kitaplarının değerlendirilmesi” adlı bitirme tezi ile Mrs. Emily Dean ödülü olarak mezun olmuştur.

Sadece iki kişiye verilen Ford Bursu'yla 1959 yılında ABD'deki Illinois Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü'nde Yüksek Lisans eğitimi almaya hak kazanmıştır ve 1960 yılında lisans derecesini almıştır. Bir yıl New York'da farklı halk kütüphanelerinde çalıştıktan sonra 1961 yılında Türkiye'ye dönerek Hacettepe Çocuk Hastanesi Pediatri Kütüphanesi'nde müdür yardımcısı olarak çalışmaya başlamıştır. 1968 yılında Amerika'ya geri dönmüş ve 1972 yılına kadar Pittsburg Üniversitesi Kütüphanecilik Okulu'nda eğitimine devam etmiştir. Tıp kütüphaneciliği konusunda bu üniversiteden sertifika alan Tuncer aynı zamanda kütüphane otomasyonu konusunda da ilgilenmiştir. 1972 yılında Türkiye'ye geri dönmüştür ve öğretim görevlisi olarak yeni kurulan Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü'nde göreve başlamıştır. 1974 yılında “1960-1972 yılları arasında Türkiye'de basılmış resimli kitaplar” adlı tezi ile doktorasını tamamlamıştır. 1979-1981 yılları arasında Prof. Dr. İlhan Kum'un rahatsızlığı nedeniyle Bölüm Başkanlığı'nı vekaleten yürütmüştür. 1980 yılında doçent olmuştur. Öğrenim Kurumu'nun kurulması ile birlikte bu kurumun dokümantasyon merkezini kurmuş ve Yayın ve Dokümantasyon Daire Başkanı olarak atanmıştır. 1988 yılında profesör olmuştur. 1996-1997 yılları arasında eşinin Lefke Avrupa Üniversitesi'ne rektör olarak atanması nedeniyle Kıbrıs'a gitmiştir. Bir yılda Lefke Avrupa Üniversitesi'nin yeni kütüphane binasının planlanmasında danışmanlık yapmıştır. Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nde “Çocuk Edebiyatı” ve “Çocuk Kütüphaneleri” derslerini vermiştir.

20 Mart 2004 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nden emekli olmuştur.

Tablo 3. Prof. Dr. Nilüfer Tuncer'in Bilgi Yönetimi Alanına Bilimsel Katkıları

Eğitim ve öğretim	Bilimsel araştırma	Bulunduğu coğrafyadaki toplumun bilinçlenmesini sağlamak
Çocuk Edebiyatı, Çocuk Kütüphaneleri, Müracaat ve Bibliyografya derslerini vermiştir.	Doktora tezi: “1960-1972 yılları arasında Türkiye'de basılmış resimli kitaplar” alanındadır.	Çocuk kitapları üzerine yapmış olduğu çalışmalar, kitaplar, makaleler ve bazı çocuk kitapları ile ilgili görüşleri bu alana birçok katkı sağlamıştır.
	Çocuk kitapları, çocukların internet kullanımı, kütüphaneciliğin sorunları gibi konularda çalışmaları vardır.	Mesleki derneklerimizden Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği'nin kurucularındandır.
		Türk Kütüphaneciler Derneği, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği ve International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) çalışmalarına önemli katkıları olmuştur.

Prof. Dr. Tülin Sağlamtuñ

Prof. Dr. Tülin Sağlamtuñ 1943 yılında Ankara’da doğmuştur. 1961 yılında Ankara Koleji’ni bitirmiş ve üniversite eğitimi için MEB bursu ile Almanya’ya gitmiştir. Frankfurt Üniversitesi Yüksek Kütüphanecilik Okulu’nu 1972 yılında bitirdikten sonra Türkiye’ye dönmüştür. 1973 yılında Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü’nde araştırma görevlisi olarak göreve başlamıştır. 1974 yılında yüksek lisansı, 1980 yılında “Ankara’da Halk Kütüphanesi Hizmeti” teziyle doktora bitirmiştir. 1983 yılında yardımcı doçent olan Sağlamtuñ, DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst) bursu ile tekrar Almanya’ya giderek burada Türklere verilen halk kütüphanesi hizmetlerini incelemiş ve 1984 yılında “Almanya’da Türklere Verilen Halk Kütüphanesi Hizmeti” çalışmasıyla doçent ve 1990 yılında profesör olmuştur.

1988 yılında Kültür Bakanlığı’nda Bakan Danışmanı, 1992-1994 yıllarında Kütüphaneler Genel Müdürü olarak görev yapan Prof. Dr. Sağlamtuñ genellikle düşünce özgürlüğü ve halk kütüphaneleri konularında çalışmalar yapmıştır.

Tablo 4. Prof. Dr. Tülin Sağlamtuñ’un Bilgi Yönetimi Alanına Bilimsel Katkıları

Eğitim ve öğretim	Bilimsel araştırma	Bulunduğu coğrafyadaki toplumun bilinçlenmesini sağlamak
Halk kütüphaneleri, Kütüphanelerde teknik işlemler, Süreli yayınlar, Araştırma yöntemleri konularında dersler vermiştir.	Doktora tezi: “Ankara’da Halk Kütüphanesi Hizmeti” alanındadır.	Türk Kütüphaneciler Derneği’ne Genel Başkan olarak katkı sağlamıştır.
	Doçentlik tezi: “Almanya’da Türklere Verilen Halk Kütüphanesi Hizmeti” konusundadır.	Türkiye’de halk kütüphanelerinin gelişmesine katkıda bulunacak önemli çalışmalar yapmıştır.
	Düşünce özgürlüğü ve halk kütüphaneleri konularında çalışmalar yapmıştır	Türk Kütüphaneciler Derneği, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği ve International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) çalışmalarına önemli katkıları olmuştur.

Prof. Dr. Gülbün Baydur

Prof. Dr. Gülbün Baydur 1963 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü’ne başlamıştır. ODTÜ, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ve Hacettepe Üniversitesi kütüphaneleri olmak üzere çeşitli kütüphanelerde çalışmıştır. 1977 yılında yüksek lisans tezini UNESCO üzerine tamamlamış ve Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü’nde akademik hayatına başlamıştır. “Evrensel Bibliyografik Denetim ve Türkiye Bibliyografyası” adlı teziyle

1982 yılında doktora bitirmiş, 1985 yılında Yardımcı Doçent, 1987 yılında Doçent ve 1995 yılında Profesör unvanlarını almıştır.

Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü'nde bilginin organizasyonu, kataloglama ve sınıflama, indeksleme ve öz hazırlama, içerik analizi, tıp kütüphaneciliği ve arşivcilik konularında dersler vermiştir. Ayrıca uygulamacılar için Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları üzerine seminerler vermiştir.

Hacettepe Üniversitesi Arşivcilik Anabilim Dalı'nın kurucusu ve Anabilim Dalı Başkanı olan Prof. Dr. Baydur, Türkiye'de arşivcilik alanının gelişmesine de çok katkıda bulunmuştur.

2006-2009 yılları arasında da Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünde Bölüm Başkanlığı yapmıştır.

Tablo 5. Prof. Dr. Gülbün Baydur'un Bilgi Yönetimi Alanına Bilimsel Katkıları

Eğitim ve öğretim	Bilimsel araştırma	Bulunduğu coğrafyadaki toplumun bilinçlenmesini sağlamak
Hacettepe Üniversitesi Arşivcilik Anabilim Dalı'nı kurmuştur.	Doktora tezi: "Evrensel Bibliyografik Denetim ve Türkiye Bibliyografyası"	Hem Hacettepe Üniversitesi Arşivcilik Anabilim Dalı'nı kurması hem de yapmış olduğu çalışmalar ile arşivcilik alanının gelişmesinde önemli rolü vardır.
Hacettepe Üniversitesi'nde bilginin organizasyonu, kataloglama ve sınıflama, indeksleme ve öz hazırlama, içerik analizi, tıp kütüphaneciliği ve arşivcilik konularında dersler vermiştir.	Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları, bilginin organizasyonu ve arşivler ile ilgili yayınlar yapmıştır.	Yıllarca hem öğrencilere hem de uygulamacılara vermiş olduğu kataloglama-sınıflama dersleri ile alanda çalışanların standartlara uygun bir şekilde bilgi kaynaklarını düzenlemesine ve böylece kaynaklara kolay bir şekilde erişilmesine katkı sağlamıştır.
Uygulamacılar için Anglo-Amerikan Kataloglama Kuralları üzerine seminerler vermiştir.		Türk Kütüphaneciler Derneği, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği ve International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) çalışmalarına önemli katkıları olmuştur.

Prof. Dr. İrfan Çakın

Prof. Dr. İrfan Çakın lisans eğitimini 1969 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Kütüphanecilik bölümünde tamamladıktan sonra yurtdışı doktora bursu kazanarak İngiltere'ye gitmiştir. 1970'ten 1978'e kadar Londra Üniversitesi'nde okumuştur. Yüksek lisans eğitimini arşivcilik, doktora eğitimi ise kütüphanecilik alanında tamamlayan Çakın doktora'yı bitirdiği yıl Hacettepe Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak göreve başlamıştır. Öğretim kadrosuna Prof. Dr.

İrfan Çakın’ın da katılımıyla programa yeni dersler eklenmiş ve Çakın İngiltere’de edindiği tecrübelerle bölüme katkılar sağlamıştır.

Prof. Dr. İrfan Çakın 1982 yılında yardımcı doçent, 1984 yılında doçent ve 1989 yılında profesör olmuştur. Hacettepe Üniversitesi’nde Eğitim Komisyonu, Yayın Etiği Komisyonu, Bilimsel Araştırma Projeleri Üst Komisyonu gibi çeşitli kurul ve komisyonlarda yer almıştır. 1982-1992 yılları arasında Bölüm Başkan Yardımcılığı, 1992-2006 yıllarında Bölüm Başkanlığı ve 2005-2012 arasında Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü görevlerini yürütmüştür.

Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği’nin kurucu üyelerinden olan Prof. Dr. İrfan Çakın’ın 1994-1995 yıllarında yürüttüğü Türk Milli Kütüphanesinin Otomasyonu Projesi’nden sağlanan gelir ile bölüme iki bilgisayar laboratuvarı kurulmuş, tepegöz, fotokopi makinesi, faks cihazları alınmış ve öğretim elemanlarının mobilyaları yenilenmiştir. Yaklaşık 360.000 kaynağın bibliyografik künyesinin MARC (Makine tarafından okunabilir kataloglama) formatında elektronik ortama aktarıldığı projenin hem bölüme hem de Milli Kütüphane’ye önemli katkıları olmuştur.

Çakın’ın bölümün “Bilgi ve Belge Yönetimi” olarak yeniden yapılanması sürecinde de büyük katkıları bulunmaktadır.

Bilgi yönetimi, karşılaştırmalı çalışmalar, kütüphanecilik eğitimi, kütüphanecilik felsefesi gibi konularda çalışmalar yapmış ve hem lisans hem de lisansüstü düzeyde pek çok ders vermiştir. Prof. Dr. İrfan Çakın Ekim 2015’te emekliye ayrılrsa da hala bölümümüze katkı sağlamaya devam etmektedir.

Tablo 6. Prof. Dr. İrfan Çakın’ın Bilgi Yönetimi Alanına Bilimsel Katkıları

Eğitim ve öğretim	Bilimsel araştırma	Bulunduğu coğrafyadaki toplumun bilinçlenmesini sağlamak
Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü’nün “Bilgi ve Belge Yönetimi” olarak yeniden yapılanması sürecinde önemli rol oynamıştır.	Doktora tezi: “Türkiye’deki Üniversite Kütüphanelerinin Yapısal ve İşlevsel Analizi: Ankara ve Londra Üniversiteleri özel referansı ile bir karşılaştırmalı çalışma” konusundadır.	Milli Kütüphane’de yürüttüğü otomasyon projesi ile kütüphane hizmetlerinin genişletmesine katkı sağlamıştır.
Bilgi ve Belge Yönetimi’ne Giriş, Araştırma Kütüphaneleri, Karşılaştırmalı Çalışmalar, Bilgi Ekonomisi gibi dersler vermiştir.	Kütüphanecilik eğitimi, kütüphanecilik felsefesi gibi konularda birçok çalışması bulunmaktadır.	Üniversite kütüphanelerinin kurulması ve geliştirilmesini sağlamıştır.
		Türk Kütüphaneciler Derneği, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği ve International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) çalışmalarına önemli katkıları olmuştur.

Prof. Dr. Ahmet Çelik

Lisans derecesini ODTÜ Sosyoloji bölümünden alan Prof. Dr. Ahmet Çelik, yüksek lisansını İngiltere Sheffield Üniversitesi'nde Kütüphanecilik üzerine yapmıştır. Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü'nde "Türkiye'de üniversite kütüphaneleri bilgi ağı kurulmasına ilişkin sorunlar" adlı tezi ile doktora çalışmasını bitirmiş ve Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmıştır. Bilgi edinme hakkı, düşünce özgürlüğü ve üniversite kütüphaneleri konularında çalışmalar yapan Prof. Dr. Çelik ayrıca Hacettepe Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı biriminde Daire Başkanı olarak görev yapmıştır.

Tablo 7. Prof. Dr. Ahmet Çelik'in Bilgi Yönetimi Alanına Bilimsel Katkıları

Eğitim ve öğretim	Bilimsel araştırma	Bulunduğu coğrafyadaki toplumun bilinçlenmesini sağlamak
Araştırma kütüphaneleri, Bilgi merkezlerinin yönetimi, Kütüphaneler arası işbirliği derslerini vermiştir.	Doktora tezi: "Türkiye'de üniversite kütüphaneleri bilgi ağı kurulmasına ilişkin sorunlar"	Herkes İçin Kütüphane Projesi'ne projenin tanıtımı için çalışmalar yapmaktadır.
	Bilgi edinme hakkı, düşünce özgürlüğü ve üniversite kütüphaneleri konularında çalışmalar yapmıştır.	Kütüphanecilerin özlük hakları, kütüphanecilikte yasal konular, sorunlar ile ilgili yapmış olduğu çalışmalarla alana ve bilgi profesyonelliğinin saygınlık kazanmasına katkıda bulunmuştur.
		Türk Kütüphaneciler Derneği, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği ve International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) çalışmalarına önemli katkıları olmuştur.

Sonuç

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte bilginin önem kazanması birçok alanda olduğu gibi kütüphanecilik eğitiminde de önemli değişikliklere yol açmıştır. Dünyada kütüphanecilik bölümlerinin hem isimleri hem de ders içerikleri değişmiştir. İnternet ve bilgi teknolojilerinin yaygınlaşması, 1990'larda yaşanan bilgi patlaması ve tüm kurumların bilgiye verdikleri değer artması gibi sebeplerle bilgi profesyonellerinin çalışma alanları ve verdikleri hizmetler de değişmiştir. Yeni ve modern kütüphanecilik yöntemleri dünyada alanın eğitim programını da etkilemiş ve Türkiye'ye bu yöntemler Hacettepe profesörlerinin çalışmalarıyla gelmiştir.

Bölümün güncel kalması ve diğer benzer bölümler içinde de yerini koruması için tüm üniversitelerdeki öğretim elemanlarının emeği büyüktür ancak çalışma kapsamında ele aldığımız Hacettepeli profesörler pek çok konuda öncü olmuştur. İlhan Kum, Nilüfer Tuncer, Tülin Sağlamtunç, Adil Artukoğlu, İrfan Çakın, Ahmet Çelik ve Gülbün Baydur mesleğin dernekleri olan ÜNAK ve Türk Kütüphaneciler Derneği’nde aktif görev almışlar ve derneklerin gelişmesine önemli katkılar sağlamışlardır. International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)’da da aktif çalışarak dünyada Türk kütüphaneciliğini tanıtmışlardır. Uluslararası projelerin geliştirilmesini ve uygulanmasını sağlamışlardır. International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) bünyesinde düzenlenen Uluslararası Kongre’nin yöneticisi ve yürütücüsü olarak sorumluluk almışlardır. Yönetimsel görevleriyle birlikte sundukları bildiriler mesleki çevrede olumlu yankılar bulmuştur.

İlhan Kum bölümü kurduğunda Nilüfer Tuncer ile birlikte ilk programı hazırlamış ve Türkiye’de ilk defa kütüphanecilik alanında lisansüstü eğitim verilmeye başlanmıştır. O dönem Hacettepeli profesörler tarafından yetiştirilen öğrencilerin birçoğu Hacettepe’ye ve diğer üniversitelere öğretim elemanı olmuştur.

Türkiye’de hastane arşivlerinin uluslararası standartlara uygun hale getirilmesini de Hacettepeli Profesörlerden Prof. Dr. Adil Artukoğlu sağlamıştır. Hacettepe’nin hasta arşivlerini yeniden kurmuş ve Türkiye’de ilk defa Uluslararası Sınıflama Sistemi ve Renkli Dosyalama Sistemleri’ni kullanmıştır.

Tülin Sağlamtunç Almanya’daki çalışmaları ile modern halk kütüphanesi hizmetlerini Türkiye’ye getirmiş ve Türkiye’de halk kütüphanelerinin gelişmesine önemli katkıları olmuştur. İrfan Çakın ise lisansüstü eğitimini Londra’da tamamlamış, yapmış olduğu karşılaştırmalı çalışmalar ile Türkiye’deki üniversite kütüphanelerine yeni ve modern yöntemleri getirmiştir.

Gülbün Baydur hem arşivcilik anabilim dalını kurmuş ve arşivcilik alanındaki çalışmaları ile bu alana katkı sağlamış hem de bilginin organizasyonu alanında yapmış olduğu çalışmalar, uygulamacılara vermiş olduğu seminerler ile alanın uluslararası standartlarda hizmet vermesinde önemli rol oynamıştır.

Ahmet Çelik kütüphanecilerin özlük hakları, bilgi edinme hakkı, düşünce özgürlüğü konularında yapmış olduğu çalışmalar ile alanımıza katkı sağlamıştır.

Bu çalışmada özgeçmişleri verilen yedi profesörümüzün de bölümün bugünkü duruma gelmesinde çok katkısı olmakla birlikte bölümümüze en büyük katkıları kendilerinden sonra gelen nesillere sorgulamayı, problem çözmeyi, yeniliklere açık olmayı ve her zaman daha ileriye gitmeyi öğretmek olmuştur.

Kaynakça

- Atılğan, D. (1999). Türkiye’de kütüphanecilik eğitimi ve yeni bin yılda hedefler. *Bilginin serüveni: Dünü, Bugünü, Yarını: Türk Kütüphaneciler Derneği’nin Kuruluşunun 50. Yılı Uluslararası Sempozyum Bildirileri* içinde (ss. 144-163). Türk Kütüphaneciler Derneği.
- Baydur, G. ve Külcü, Ö. (2007). Arşivcilik eğitimi: Hacettepe Üniversitesi deneyiminin ardından. S. Kurbanoglu, Y. Tonta ve U. Al (Yay. Haz.). *Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu, 24-26 Ekim 2007, Ankara. Bildiriler* içinde (s. 24-31). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
- Crowbold, J. (1999). The implications of name changes for library and information science schools. (Unpublished MLIS dissertation). San Jose State University, San Jose, CA. 5 Mart 2017 tarihinde <http://www.crowbold.com/homepage/topic4.htm> adresinden erişildi.
- Çakın, İ. (2000). Bilgi profesyonellerinin eğitiminde yeniden yapılanma: Hacettepe Üniversitesi örneği. *Türk Kütüphaneciliği*, 14(1), 3-17. 24 Mart 2017 tarihinde <http://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/646> adresinden erişildi.
- Çakın, İ. (2005). Cumhuriyet’ten günümüze bilgi profesyonellerinin eğitiminde başlıca yönelişler. *Türk Kütüphaneciliği*, 19(1), 7-24. 24 Mart 2017 tarihinde <http://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/16/17> adresinden erişildi.
- Çakın, İ. (2007). Kütüphanecilerin eğitiminden bilgi profesyonellerinin eğitimine: Hacettepe Üniversitesinde son yirmi yıl. S. Kurbanoglu, Y. Tonta ve U. Al (Yay. Haz.). *Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu, 24-26 Ekim 2007, Ankara. Bildiriler* içinde (ss. 19-23). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
- Çakın, İ. (2012). Bilgi profesyonellerinin eğitiminde 40 yıl: Hacettepe Üniversitesinin lisans programındaki değişiklikler. *Türk Kütüphaneciliği*, 26(2), 262-290. 24 Mart 2017 tarihinde <http://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/317/309> adresinden erişildi.
- Ortaş, İ. (2004). Öğretim Üyesi ya da Bilim İnsanı Kimdir? *Pivolka*, 3(12), 11-16. 24 Mart 2017 tarihinde http://psy.baskent.edu.tr/docs/pivolka/PiVOLKA_12.pdf adresinden erişildi.
- Sağlamtunç, T. (1983). “Hacettepe Üniversitesi’nde kütüphanecilik öğretimi”. *Değişik Ülkelerde Kütüphane Öğretimi* (Seminer: 25.02.1982) içinde ss. 67-76. Yay. Hazl. Meral Alpay. Çev. Gülen Olut. İstanbul.
- Tonta, Y. (2012a). Kütüphanecilik ve bilgilendirme eğitiminde gelişmeler ve program değişiklikleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 26(2), 227-261. 24 Mart 2017 tarihinde <http://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/314/306> adresinden erişildi.
- Tonta, Y. (2012b). Hacettepe Üniversitesi bilgi ve belge yönetimi bölümü lisans programının güncelleştirilmesi (2009-2011). *Türk Kütüphaneciliği*, 26(2), 291-314. 24 Mart 2017 tarihinde <http://www.tk.org.tr/index.php/TK/article/view/320/312> adresinden erişildi.
- Tuncer, N. (2007). Kütüphanecilik eğitiminde değişen ufuklar: Hacettepe Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümünün ilk onbeş yılı. S. Kurbanoglu, Y. Tonta ve U. Al (Yay. Haz.). *Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumu, 24-26 Ekim 2007, Ankara. Bildiriler* içinde (s. 13-18). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü.
- Um, A. Y. ve Feather, J. (2007). Education for information professionals in the UK. *The International Information & Library Review*, 39(3), 260-268. Doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.iilr.2007.06.001>